

در رساله‌های امام صادق علیه السلام

المنطق

رابطه نقیض نسب اربعه

جلسه ۳۳

استاد فرخی

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

رابطه نقیض نسب اربعه

رابطه میان نقیض های نسب اربع به خاطر این که بدیهی نیست، نیاز به برهان دارد. برهانی که استفاده شده مشهور به برهان : « دوران و تردید، یا استقصاء » است.

یعنی : ابتداء همه ی احتمالات در نظر گرفته می شود و سپس تک تک آنها رد می شود، آن احتمال باقی مانده جواب ما است.

نسبت میان نقیض دو کلی

اگر دو مفهوم کلی ، مساوی باشند ، نقیض آن دو نیز مساوی خواهند بود.

ImamSadiq.tv

و اگر آن دو مفهوم کلی برابر و مساوی نباشد، بناچار یکی دیگر از نسبتهای باقی مانده میان آن دو بر

قرار خواهد بود. و هر کدام که باشد، باید لا اقل در یک مورد یکی از آن دو بدون دیگری صدق کند.

اگر لا الف بدون لا ب در یک مورد صدق کند ، در این صورت لا الف با لا ب صدق خواهد کرد ؛ چرا

که ارتفاع نقیضین محال است . و لازمه ی این امر آن است که الف با ب در آن شی جمع نشوند ؛ زیرا

اجتماع نقیضین محال است. اما این خلاف فرض مسئله است ، زیرا بنابر فرض الف = ب.

بنابر این ، میان لا الف و لا ب تنها نسبت تساوی بر قرار خواهد بود ، پس باید گفت : لا الف مساوی

لا ب است ، و این همان نتیجه مطلوب است.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv